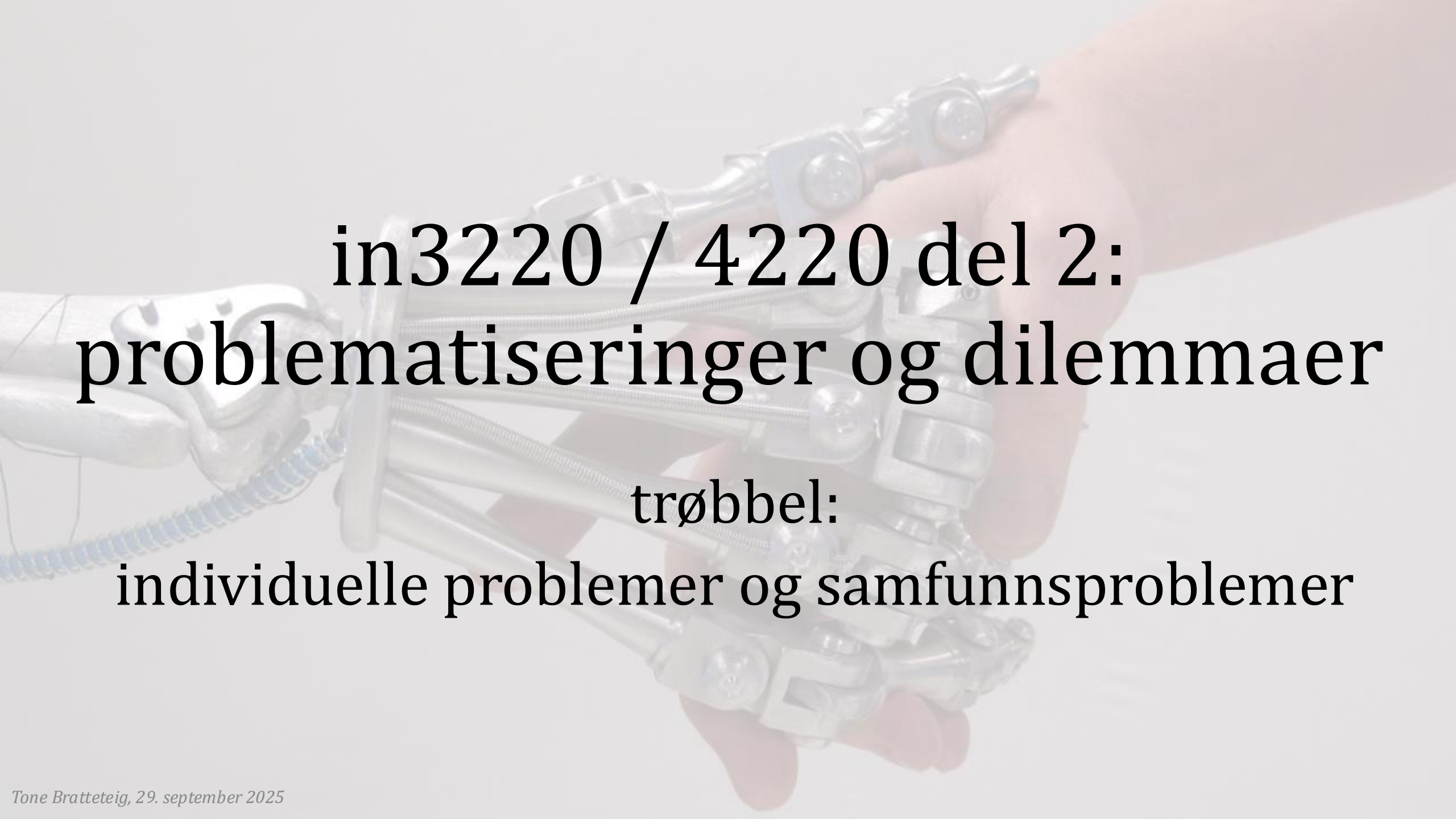

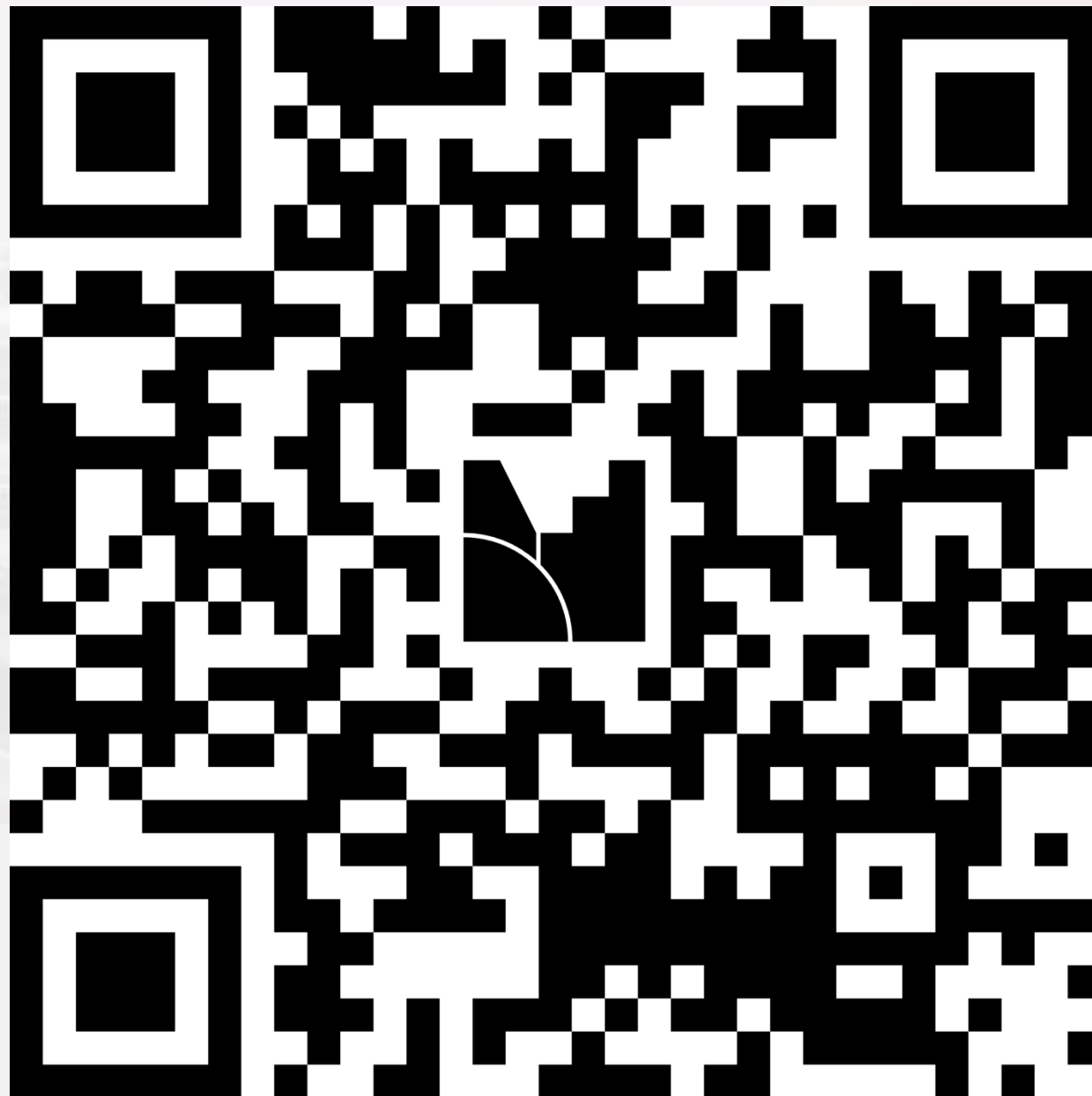
A hand is holding a complex mechanical assembly, possibly a robotic arm or a specialized tool. The assembly features various wires, connectors, and mechanical components. The background is a light, neutral color.

in3220 / 4220 del 2: problematiseringer og dilemmaer

trøbbel:

individuelle problemer og samfunnsproblemer

oppmøte

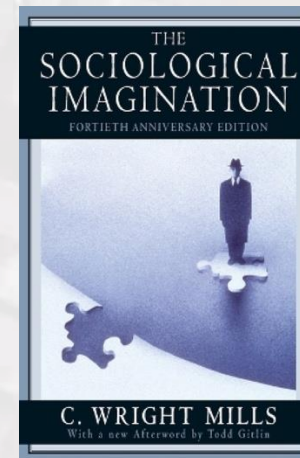

forestillingsevne

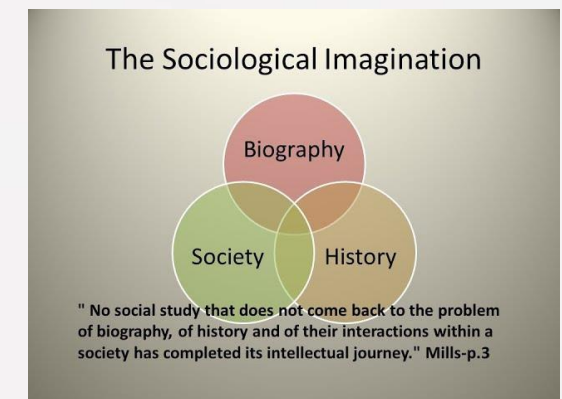
Emnet skal trene studentenes forestillingsevne; evnen til å tenke kreativt og alternativt om menneskers relasjoner til digitale artefakter og systemer på kort og lang sikt.

Utfordringer & tilnærmingsmåter i følge Mills:

- personlig trøbbel, utfordringer for individet («trouble»)
- samfunnsmessige problemer, utfordringer i samfunnet («issues»)

C.W. Mills (1916-1962)

hvordan oppfatninger formes i vår kollektive livsverden

- i psykologi brukes begrepet *persepsjon* om prosesser der vi erverver, tolker, velger ut og organiserer sanseinformasjon. Den *kognitive* vitenskapen handler om hvordan vi oppfatter og gir mening til denne informasjonen.
- i sosiologien vil en (også) legge vekt på at vi ikke fritt erverver og velger ut informasjonen, men at vi eksponeres for reklame, propaganda og ulike former for påvirkning. Mye av informasjonen vi mottar er organisert på forhånd, for eksempel via Internett.
- Mills problematiserer ensidige psykologiske forklaringer ('psychologism') "*that sees social problems as resulting from a failure of individuals to sufficiently change, 'adjust' or 'keep up with the process of 'technology and science''*" (Selwyn 2017: 238)

Mills' oppfordringer til forskere

- utvikle evnen til å kombinere og skifte mellom ulike perspektiv
- fokusere på forbindelsene mellom folks personlige problemsituasjon og det som står sentralt og tematiseres innenfor den eksisterende sosiale struktur (kontekstualisering)
- ha en sterk bevissthet om eget ståsted og forankring i et sosialt miljø og hvordan dette kan påvirke egen forskning
- forsøke å etablere en mest mulig uavhengig og fri forskerrolle
- kjerneverdier i forskningen bør være demokrati, deltakelse og myndiggjøring (empowerment)
 - «This involves working to ensure that anyone 'vitally affected' by any decision made about education and technology might 'have an effective voice in that decisions'.» (Selwyn 2017: 242)

«The failures of the sociological Imagination»

- den britiske antropologen Jennifer Curtis analyserer bakgrunnen for den polariserte og dysfunksjonelle politiske debatten som preget både konflikten om Brexit i England og Donald Trumps presidentkampanje i 2016.
- Curtis gjennomførte feltarbeider i Nord-Irland knyttet til folkeavstemningen om Brexit og i staten Missouri (USA) i forbindelse med det som skjedde forut for valget av Trump som president.
- hun peker på at i forbindelse med disse to valgene dreide mye seg om å fokusere på den hvite arbeiderklassens posisjon. Tolkningene av posisjonene ble stilt opp som absolutte, men strake motsetninger.
- hva handlet Brexit om: Motstanden mot en nyliberal økonomisk politikk *eller* fremmedfrykt. Var Trumps popularitet et resultat av de menneskelige kostnadene ved av-industrialisering *eller* fiendtlighet og raseri forbundet med etniske motsetninger og rase?

De uavklarte konflikters politikk

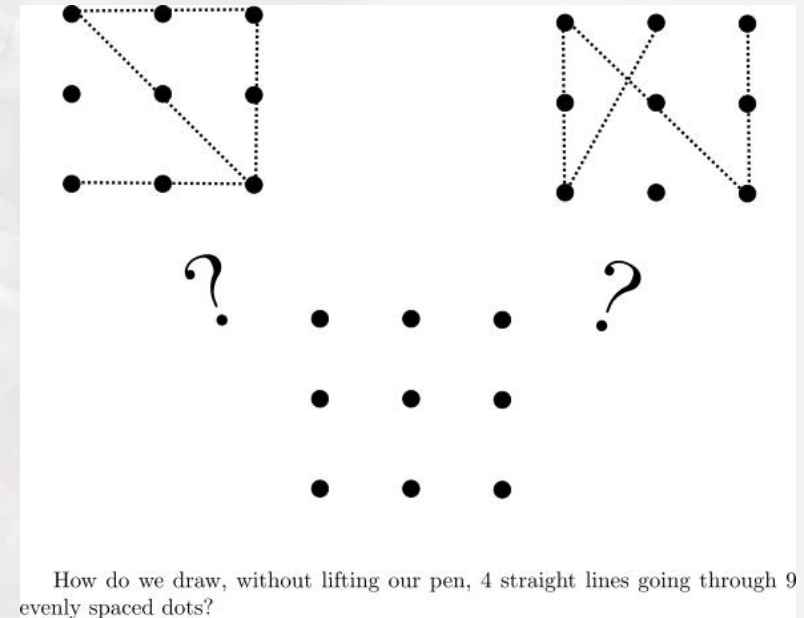
- Curtis er opptatt av hvordan det i begge tilfeller skjedde en forenkling (to-delning) og polarisering i spørsmål av kompleks karakter knytta til identitetspolitikk
 - «Simplistic treatments of race and class overlook the origins of white political identities in racial, colonial, and socioeconomic hierarchies, and the consequences of these political identities.»
- inspirert av C.W Mills kan denne forenklende politiske retorikken tolkes som fravær av politisk forestillingsevne. Det mangler mer rasjonelle og opplyste måter å koble hvordan personlig trøbbel er forbundet med offentlige saker. Folk blir ute av stand til å lage sammenhengende og troverdige forståelser av hva som foregår i verden som kan forbindes med egne opplevelser og erfaringer. De fremmedgjøres fra politikk og offentlig diskusjon.
- i dette klimaet er det grobunn for aggressiv politisk retorikk, populisme, utveksling av gjensidige beskyldninger og «fake news»
- dette er prosesser som gjør det vanskelig å utvikle et levende demokrati drevet av rasjonelle og kunnskapsbaserte politikere i møte med engasjerte samfunnsborgere

Forestillingsevnenes aktualitet

- Curtis analyse dreier seg om et forfall i politisk kultur og debattklima og manglende evne til å forbinde folks liv og erfaringer med en sannferdig politisk argumentasjon som inviterer til politisk dannelse og ikke dyrker og spiller på fordommer og konstruerte motsetninger.
- hennes analyse viser også betydningen av å anlegge et historiserende perspektiv for å forstå hvor lett det er å spille på gamle motsetninger og uavsluttede konflikter slik Donald Trump (og for den saks skyld også Vladimir Putin, m.a.) gjør effektiv bruk av i sin retorikk.
- selv om ikke Curtis eksplisitt drøfter spørsmålet om «fake news» er grunnlaget for spredningen og utbredelsen av falske nyheter mulig fordi de spres i en ikke-fungerende offentlighet ute av stand til å ta et oppgjør med autoritære forestillinger og historisk betinget hat.

horisont

- hvilket utsnitt av den sosiale virkelighet er vanligvis gjenstand for vår oppmerksomhet?
- er den stort sett vidtfavnende og dyptloddende eller mer snever og overfladisk?
- hva kan en oppnå med å utvide horisonten for tenkningen?

intensjonsdybde

- evne til å møte andres utfordringer og yte en eller annen form for hjelp forutsetter innlevelse
- innlevelse baseres at vi har kunnskap om andres (f.eks. brukeres) livsverden, deres erfaringer, kunnskap og livsholdning
- vi trenger også å forstå noe om deres større situasjon, personen i sin kontekst
- intensjonsdybde kan også handle om å kjenne seg selv bedre, om større selvinnsikt

Information in Organizations as Signal and Symbol

Martha S. Feldman and James G. March

Formal theories of rational choice suggest that information about the possible consequences of alternative actions will be sought and used only if the precision, relevance, and reliability of the information are compatible with its cost. Empirical studies of information in organizations portray a pattern that is hard to rationalize in such terms. In particular, organizations systematically gather more information than they use, yet continue to ask for more. We suggest that this behavior is a consequence of some ways in which organizational settings for information use differ from those anticipated in a simple decision-theory vision. In particular, the use of information is embedded in social norms that make it highly symbolic. Some of the implications of such a pattern of information use are discussed. •

INTRODUCTION

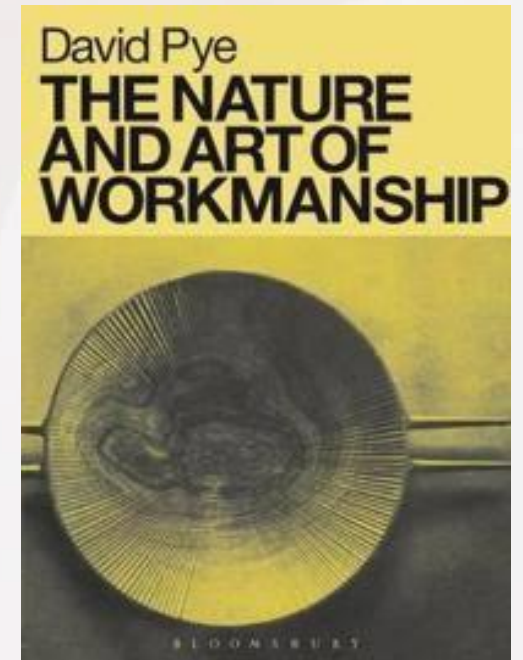
Organizations are consumers, managers, and purveyors of information. Rules for gathering, storing, communicating, and using information are essential elements of organizational

valgåpenhet

- både hjelpere (eksperter) og de som det skal designes løsninger for (brukere) må oppfatte at det foreligger reelle valgmuligheter
- hjelperen må selv forestille seg alternativer, vurdere konsekvensene av disse og klare å formidle dette til andre
- brukeren må skjønne alternativene, forstå forskjellen mellom valgmulighetene og se for seg hvordan de kan være forenlige med det som oppfattes å være en ønskverdig framtid

usikkerhetsaksept

- basert på en åpen og nysgjerrig livsholdning i situasjoner der en står overfor gjenstridige / flokete problemer («wicked» problems)
- å vise en offensiv eller dristig innstilling til hvordan en kan forstå en sak og hvordan den kan gripes an
- å ta noen sjanser og våge å feile selv om dette kan innebære at en utfordres og møter kritikk
- en tilnærming som henter inspirasjon fra kunstneres holdning til et prosjekt

«Workmanship of risk means that at any time, the workman is liable to ruin the job. It is in opposition to the workmanship of certainty, in which the quality of the result is predetermined and beyond the control of the operative found in its pure state in full automation.»

sorteringsarbeid

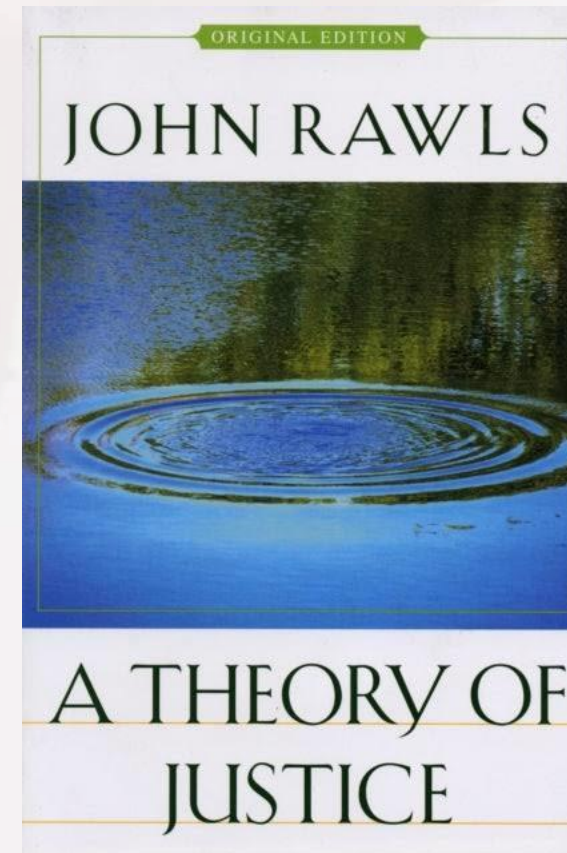
- vi forsøker å skape orden i en komplisert verden ved å plassere ting, personer og hendelser i kategorier, standardisere, tilordne kategoriene verdier og rangere dem innbyrdes
- en nødvendig konsekvens er at vi i dermed sorterer ting inn og ut av områdene for det vi oppfatter som mer eller mindre relevant og verdifullt, hva som fortjener vår oppmerksomhet osv.
- et analytisk spørsmål er hvilke personlige og samfunns-messige konsekvenser som følger av arbeidet med å definere forskjeller og sortere ting ut

«To classify is human.»

tankeeksperimenter

- å systematisk prøve ut en situasjon som ennå ikke er realisert
- hva slags samfunn ønsker vi? Er forskjellig fra forskjellige posisjoner (Rawls: uvitenhetens slør)
- metode for friere og mer prinsipiell tenkning om spørsmål som er farget av egeninteresser, vaner og konvensjoner

metoder for å øke forestillingeevnen

samspillende faglige virksomheter

1. lese tekster
2. skrive tekster
3. samtale, diskutere
4. observere
5. lage, teste
6. tenke, reflektere

gjenstridige problemer / floker

Policy Sciences 4 (1973), 155-169

© Elsevier Scientific Publishing Company, Amsterdam—Printed in Scotland

Dilemmas in a General Theory of Planning*

HORST W. J. RITTEL

Professor of the Science of Design, University of California, Berkeley

MELVIN M. WEBBER

Professor of City Planning, University of California, Berkeley

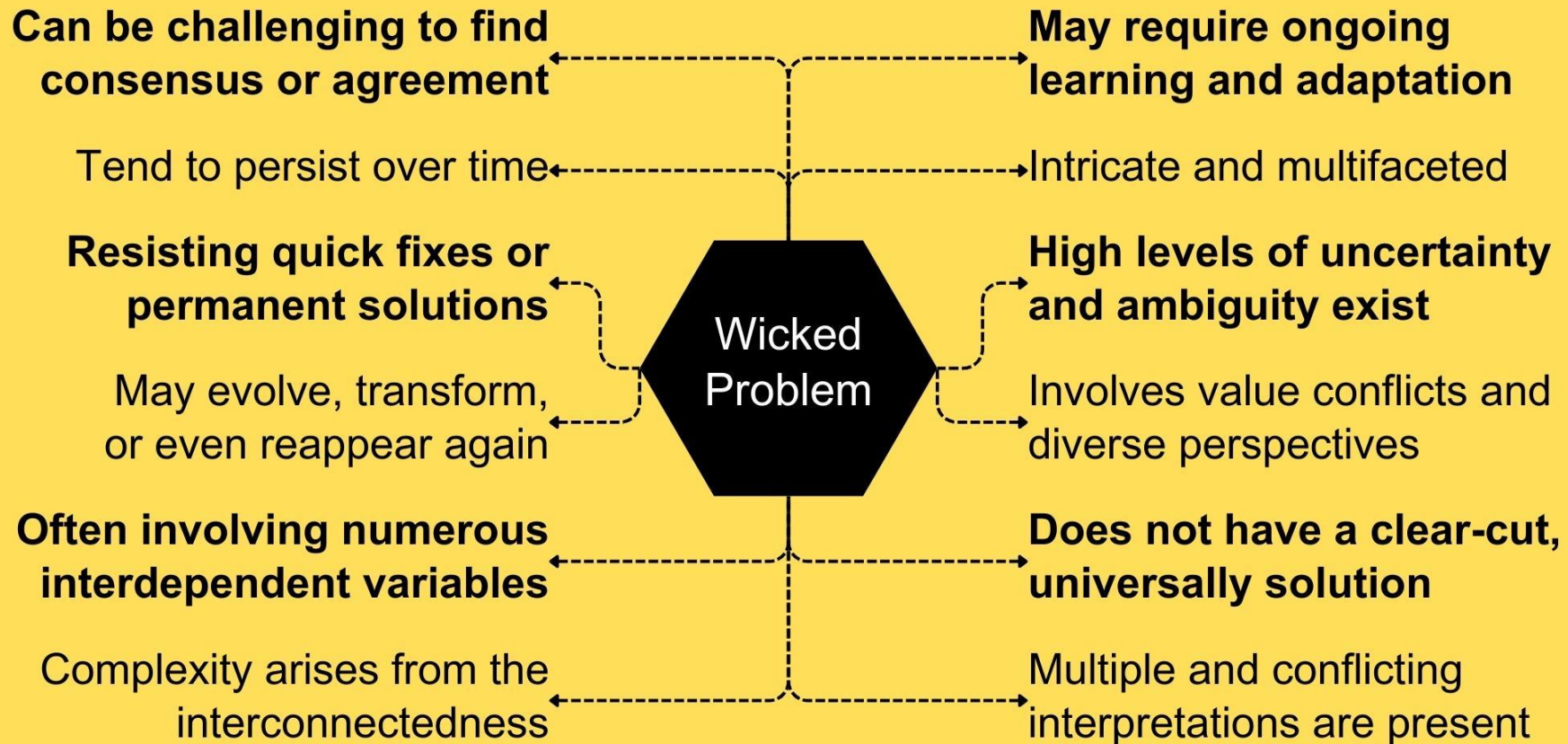
ABSTRACT

The search for scientific bases for confronting problems of social policy is bound to fail, because of the nature of these problems. They are "wicked" problems, whereas science has developed to deal with "tame" problems. Policy problems cannot be definitively described. Moreover, in a pluralistic society there is nothing like the undisputable public good; there is no objective definition of equity; policies that respond to social problems cannot be meaningfully correct or false; and it makes no sense to talk about "optimal solutions" to social problems unless severe qualifications are imposed first. Even worse, there are no "solutions" in the sense of definitive and objective answers.

George Bernard Shaw diagnosed the case several years ago; in more recent times

What is a Wicked Problem?

Typically characterized by the following attributes.

gjenstridige problemer / floker

1. There is no definitive formulation of a wicked problem
2. Wicked problems have no stopping rule
3. Solutions to wicked problems are not true-or-false, but good-or-bad
4. There is no immediate and no ultimate test of a solution to a wicked problem
5. Every solution to a wicked problem is a «one-shot operation»; because there is no opportunity to learn by trial-an-error, every attempt counts significantly

gjenstridige problemer / floker 2

6. Wicked problems do not have an enumerable set of potential solutions, nor is there a well-defined set of permissible operations that may be incorporated into the plan
7. Every wicked problem is essentially unique
8. Every wicked problem can be considered to be a symptom of another problem
9. The existence of a discrepancy representing a wicked problem can be explained in numerous ways. The choice of explanation determines the nature of the problem's resolution
10. The planner has no right to be wrong

"What can I eat?"

*Designing to support diabetes self-
management in Mitchells Plain,
South Africa*

Lone Lægreid & Ingrid Smørgrav Viddal

Master Thesis
Informatics: design, use, interaction
120 credits

Department of Informatics
The Faculty of Mathematics and Natural Sciences

The UNIVERSITY OF OSLO

May 2018

gjenstridige problemer / floker

1	ingen klar definisjon, alle definisjoner passer med en løsning	no definitive formulation
2	ingen klar løsning	no stopping rules
3	løsningen er god eller dårlig, ikke riktig eller feil	solutions not true / false but good / bad
4	ingen godkjent framgangsmåte eller sjekkliste	no exhaustive list of admissible operations
5	alltid mer enn en mulig forklaring, avhengig av perspektiv	more than one possible explanation
6	alle gjenstridige problemer er symptomer på et problem på et «høyere» nivå	symptom of another «higher level» problem
7	verken definisjon eller løsning kan testes	no formulation or solution has a definitive test
8	løsningen er en engangshendelse, uten prøving-og-feiling	«one shot» operation with no room for trial and error
9	alle gjenstridige problemer er enestående	unique
10	de som løser gjenstridige problemer må ta ansvar for løsningen	no right to be wrong, fully responsible for their actions